

Infotilaisuus lämpöpumppujen II veroluokan sähköverosta

13.10.2022

Ylitarkastajat Antti Saastamoinen ja Valtteri Klemetti, Verohallinto

Lainsäädäntö

Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

- 2 § 5 f): Lämpöpumpulla tarkoitetaan laitteistoa tai tietyllä alueella toimivaa useiden laitteistojen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta, jossa voidaan ottaa lämpöä talteen ulkopuolisesta lähteestä
- 4 § 3 momentti: Veroluokan II veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään geotermisen lämmön kiertovesipumpussa tai sellaisessa lämpöpumpussa, jonka nimellislämpöteho on vähintään 0,5 megawattia taikka kaukolämpö- tai kaukokylmäverkkoon liitetystä lämpöpumpussa tai sähkökattilassa. Edellytyksenä on, että mainittuihin käyttötarkoituksiin toimitettava sähkö voidaan erikseen mitata.
- 2 § 12): Voimalaitosalueella ylijäämälämpöä tai ympäristön lämpöä hyödyntävien lämpöpumppujen ei katsota kuuluvan voimalaitoskokonaisuuteen

Lainsäädäntö

- Jos lämpöpumppu toimittaa energiaa kaukolämpö-/jäähdytysverkkoon, mitään tehorojoja ei tarvitse täyttää päästäkseen II veroluokan sähkön piiriin
- Jos lämpöpumpulla lämmitetään esimerkiksi tiettyä kiinteistöä tai kiinteistöjä niin, että lämpöä ei toimiteta kaukolämpöverkon kautta, tulee tehoraja ylittää veroedun saamiseksi
- II veroluokan sähkö on kuitenkin aina erikseen oltava mitattu energiamittarilla
 - Jos mittausta ei ole sähkön veroluokka on aina normaali I
 - Kulutusarvioita tai laskelmia ei hyväksytä veroedun saamiseksi

Lämpöpumppujen sähkövero

Veroluokan I sähkövero:
2,253 snt/kWh
(sis. huoltovarmuusmaksun)

Veroluokan II sähkövero:
0,063 snt/kWh
(sis. huoltovarmuusmaksun)

- Veronalennus tuli voimaan **1.7.2022**
- Veroetu alemmassa sähköveroluokassa on 2,19 snt/kWh
- Esimerkiksi 200 MWh vuosikulutuksella veroetu on:
 $200.000 \text{ kWh} \times 0,0219 \text{ €} = 4.380 \text{ €}$
- Veroedun saa:
 - suoraan sähköverkkoyhtiön kautta sopimalla oikean veroluokan tai
 - hakemalla jälkikäteen veronpalautusta Verohallinnolta

Veronalennukseen liittyvät ehdot

- Lämpöpumppujen sähköveron alennus on EU:n komission hyväksymää valtiontukea
- Sähköä alemmalla veroluokalla hankkivat ovat valtiontuen saajia
- Valtiontuen saamiseksi tuensaajan tulee täyttää teknisten edellytysten lisäksi myös seuraavat ehdot:
 1. Yrityksen tulee rekisteröityä Verohallinnon tuensaajarekisteriin, jos saa tukea suoraan verkkoyhtiön siirtolaskun yhteydessä (valmisteverotuslaki 98 a §)
 2. Tuensaaja ei saa olla vaikeuksissa oleva yritys (sähköverolaki 26 a §)

Lämpöpumppujen toiminnallinen kokonaisuus

- Alle 500 kW lämpötehoisia pumppuja voidaan laskea samaan toiminnalliseen kokonaisuuteen tietyin edellytyksin
- Toiminnallisen kokonaisuuden määrittäminen vaatii laitteistolta kuitenkin teknisen yhteyden
- Toiminnallisella kokonaisuudella tarkoitetaan sitä, että lämpöpumput muodostavat yhdessä jonkin tilan tai rakennuksen lämmönvaihtojärjestelmän.
- Arvioitaessa toiminnallista kokonaisuutta voidaan ottaa huomioon esimerkiksi se, käytetäänkö yksiköitä toisistaan riippumatta, eli ovatko ne toiminnallisesti itsenäisiä, sijaitsevatko lämpöpumput eri rakennuksissa eli ovatko ne fyysisesti erillisiä, ja onko kullakin yksiköllä omat varajärjestelmänsä.
- Perusedellytys toiminnalliseksi kokonaisuudeksi katsomiselle on se, että toiminta tapahtuu samassa tilassa (rakennuksessa) ja samalla järjestelmällä.
- Jos tiloissa on esimerkiksi erillisiä jäähdytysjärjestelmiä (erillinen pakastin tms.), niissä kulutetusta sähköstä on suoritettava veroluokan I sähkövero.

Esimerkkejä toiminnallisesta kokonaisuudesta

- Jos erilliset lämpöpumput ovat kytketty esimerkiksi samaan lämpöjohtoon tai patteriverkoston, nämä muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ja näiden tehot voidaan huomioida yhteen
- Lisäksi jos erilliset pumput lämmittävät tai jäähdyttävät samaa rakennusta esimerkiksi ilmanvaihdon kautta tai lämmittävät samaa käyttövettä, katsotaan pumput toiminnalliseksi kokonaisuudeksi
 - Edellä mainituissa tapauksissa useampi pumppu siis korvaa yhden yli 500 kW tehoisen pumpun
 - Suunnittelun ja teknisen toteutuksen kannalta voi olla perusteltua toteuttaa pumppuratkaisu mieluummin useammalla pienellä pumpulla kuin yhdellä isolla

Lämpöpumppukokonaisuuteen kuuluvat laitteistot

- Lämpöpumpulla tarkoitetaan laitteistoa tai tietyllä alueella toimivaa useiden laitteistojen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta, jolla voidaan ottaa lämpöä talteen ulkopuolisesta lähteestä.
- Yleensä lämpöpumpulla tarkoitetaan sisätilojen lämmittämiseen tarkoitettuja laitteita, mutta myös monet jäähdyttävät laitteet, kuten ilmastointilaitteet ja kylmäjärjestelmät toimivat lämpöpumpun avulla.
- Osaksi lämpöpumppua katsotaan kaikki lämpöpumppulaitokseen toiminnallisesti kuuluvat pumput ja laitteistot, esimerkiksi:
 - raakalämmön pumppaus (lämmönlähteen pumppaukset)
 - lämpöpumpun kompressori ja muut kytkeytyvät laitteet
 - kaukolämpöveden siirtopumppu pois laitokselta
 - kaikki tarvittavat oheislaitteet ja valaisimet yms.

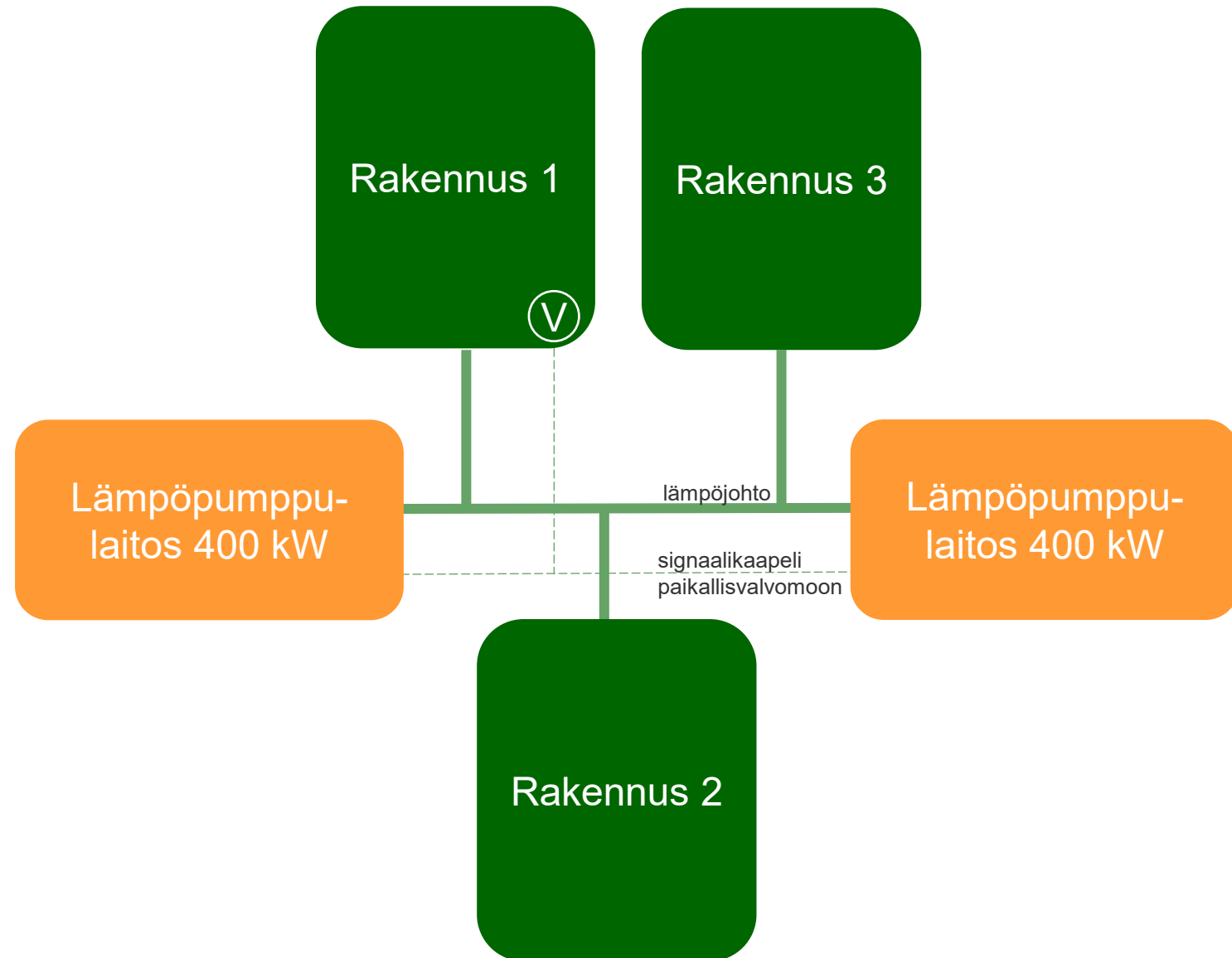
Raakalämmön pumppaus (lämmönlähteen pumppaus)

- Lämmönlähteen pumppauksella voidaan tarkoittaa esimerkiksi seuraavia pumppuja:
 - Pumppuja joilla siirretään raakalämpöä merivedestä lämpöpumpun höyrystimelle ja lämmönsiirtimelle (ei siis tarkoiteta kaukolämpöveden pumppausta, vaan esim. meriveden pumppausta)
 - Datakeskuksen vakioilmastointikone, joka on yhteydessä hukkalämmön talteenottoon
 - Päivittäistavarakaupan keskusylmäjärjestelmän lämpöpumppu, jonka tuottama lauhde-energia otetaan hyödyksi rakennuksen lämmitysenergiana
- Edellytyksenä on, että raakalämmönpumppaus on selkeästi osa muuta lämpöpumppujärjestelmää, esimerkiksi rakennusautomaatiojärjestelmän kautta
 - Ts. järjestelmä on suunniteltu toimimaan kokonaisuutena, ja automaatiojärjestelmät ovat teknisessä yhteydessä toisiinsa automaatiokaapelien välityksellä.

Esimerkkejä toiminnallisesta kokonaisuudesta

- Tässä esimerkissä kaksi erillistä lämpöpumppulaitos tuottaa lämpöä kolmen eri rakennuksen lämmönjakohuoneille, jossa lämpö jaetaan asuinhuoneistoihin patteriverkoston kautta
- Laitoksilla on yhteinen lämpöjohto sekä paikallisvalvomo ja ohjaus sijaitsee yhden rakennuksen lämmönjakohuoneessa
- Laitoksissa on lämmön ristiinajon mahdollisuus, mutta lämmitysratkaisu on järkevämpi toteuttaa (mm. mahdollisten lämpöhäviöiden kannalta) kahtena fyysisesti erillisenä lämpöpumppulaitoksena.

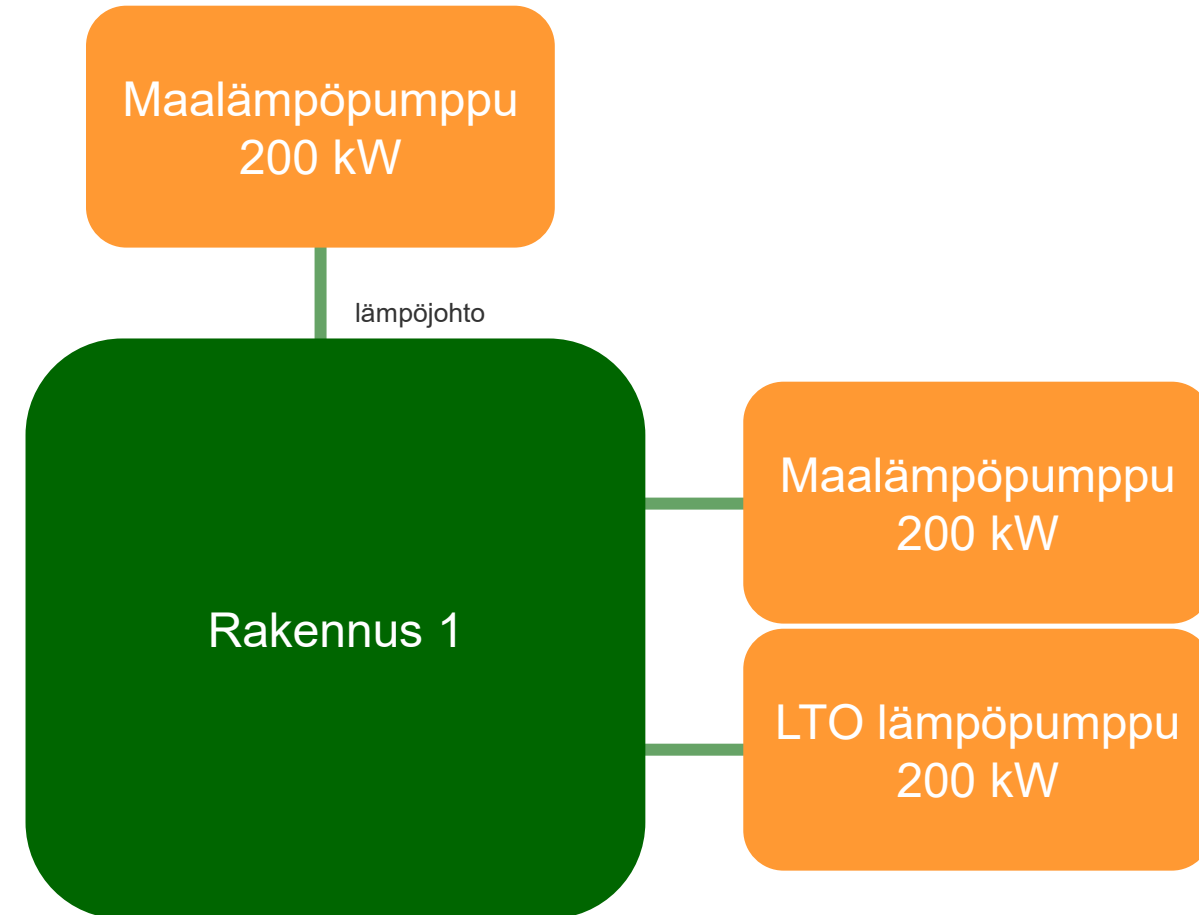
→ **Pumppujen tehot voidaan laskea yhteen (800 kW) ja ne on oikeutettuja veroluokan II sähkөөn**

Esimerkkejä toiminnallisesta kokonaisuudesta

- Toiminnalliseksi kokonaisuudeksi lasketaan myös lämpöpumput, jossa useampi lämpöpumppu tuottaa lämmitys-/ jäähdytysenergiaa samaan tilaan/samalle rakennukselle, vaikka pumput sijaitsevat fyysisesti eri paikoissa ja eri lämpökaivojen alueella
- Tällainen voi olla esimerkiksi suuren kauppakeskuksen lämpöpumppujärjestelmä joka voi koostua useista erilaisista lämpöpumpuista (maalämpöpumput, kylmälaitteiden hukkalämmön talteenotto jne.)
- Lämpöpumpuilla on kuitenkin oltava tekninen yhteys, esimerkiksi sama lämpökuorma
 - Mikäli esim. ison kaupan kylmäjärjestelmästä otetaan talteen hukkalämpöä, voidaan LTO-pumppu ja kylmäjärjestelmän pumppu/pumput lukea samaan kokonaisuuteen, jos järjestelmällä on tekninen yhteys esimerkiksi samaan automaatio- ja ohjausjärjestelmään muiden lämpöpumppujen kanssa
 - Esim. keskuskylmäjärjestelmästä erillisiä pakastimia tai muita kylmäkalusteita ei hyväksytä samaan toiminnalliseen kokonaisuuteen
 - Sähkön kulutus pystyttävä mittamaan erikseen

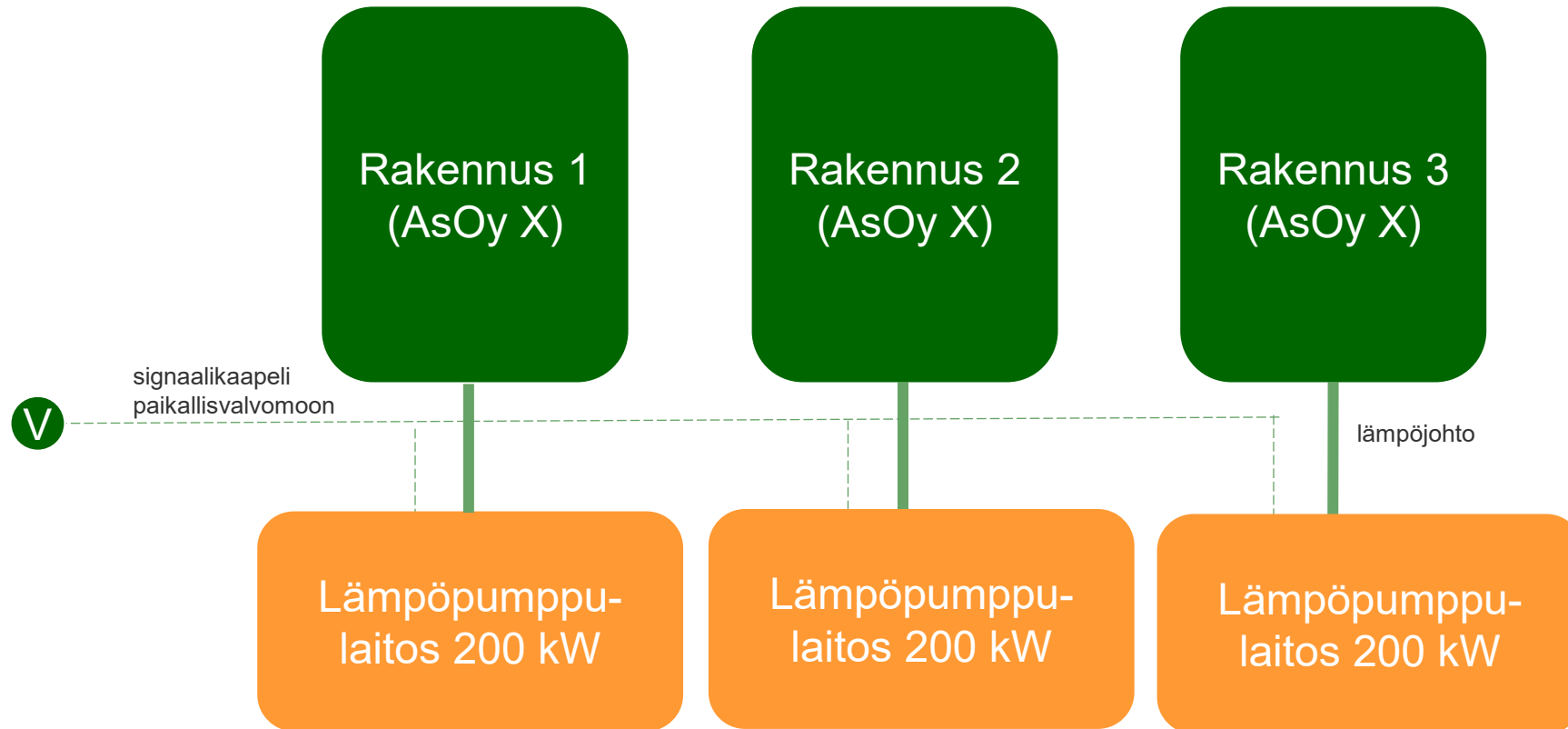
→ **Pumppujen tehot voidaan laskea yhteen (600 kW) ja ne on oikeutettuja veroluokan II sähkөөn**

Esimerkkejä toiminnallisesta kokonaisuudesta

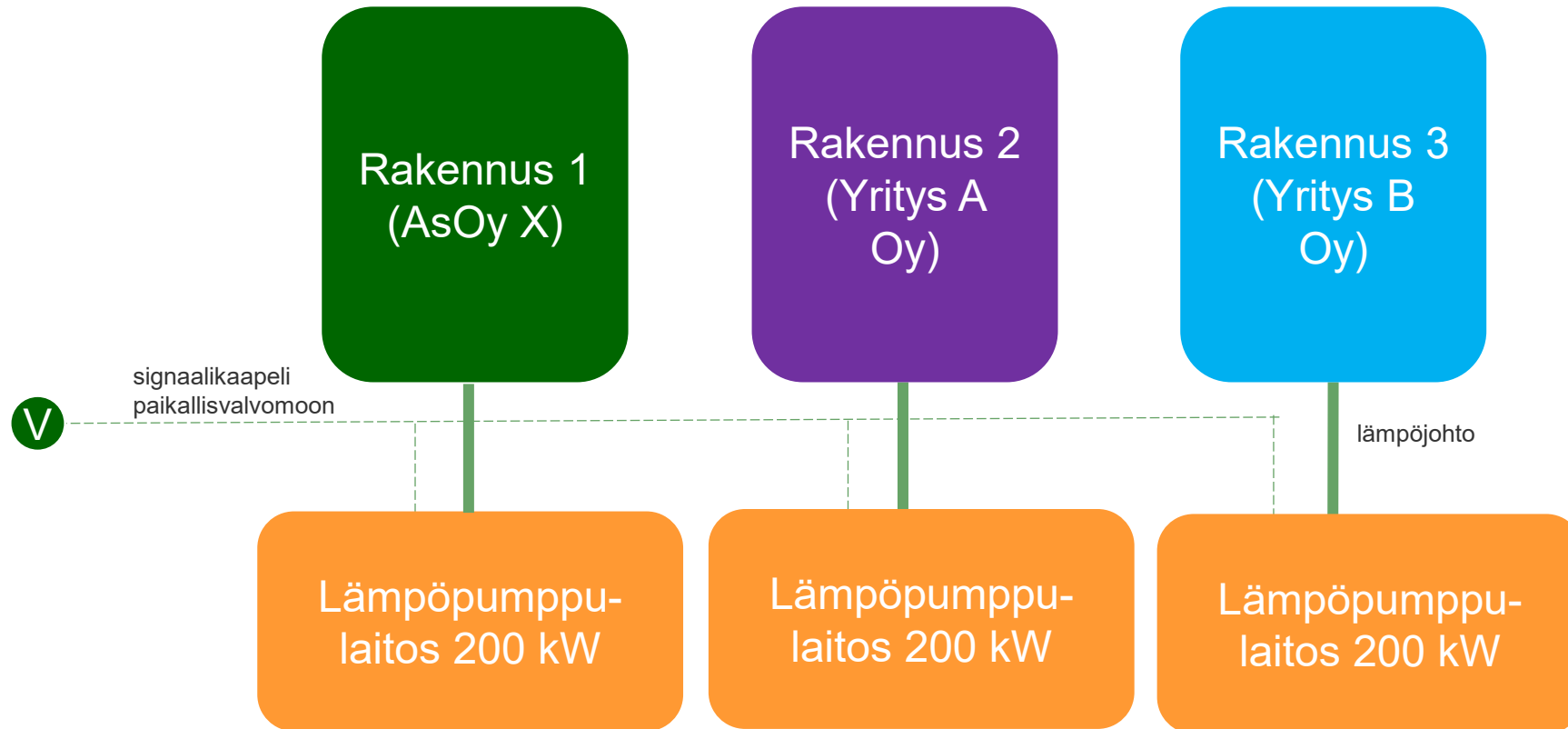
- Lisäksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi on hyväksytty useamman lämpöpumpun muodostama kokonaisuus, jossa ei ole yhteistä lämpöjohtoa, mutta ne lämmittävät samaa asunto-osakeyhtiötä, joka muodostuu useammasta eri rakennuksesta.
- Kyseisessä kokonaisuudessa pumppuja ohjaa sama paikallisvalvomo, ja pumput ovat yhteydessä samalla signaalijohdolla
- Jos rakennukset kuitenkin olisivat eri yhtiöitä, silloin kokonaisuutta ei kuitenkaan katsottaisi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.

Esimerkkejä toiminnallisesta kokonaisuudesta

- Erilliset pumput toimittavat lämpöä samalle asunto-osakeyhtiölle
 - Pumput yhteydessä toisiinsa saman automaation/paikallisvalvomon kautta
- **Pumppujen tehot voidaan laskea yhteen (600 kW) ja ne on oikeutettuja veroluokan II sähkөөn**

Ei toiminnallinen kokonaisuus

- Erilliset pumput toimittavat lämpöä toisistaan erillisille asunto-osakeyhtiöille tai yrityksille
- Vaikka pumppuja ohjattaisiin keskitetysti, ei niillä ole yhteistä lämpöjohtoa eikä ristiinajon mahdollisuutta
- **→ Kyseessä ei ole toiminnallinen kokonaisuus ja sähköveroluokka normaali I**

Kiitos! Kysymyksiä, kommentteja?

Valmisteveroneuvonta:

puh. 029 497 154 (suomeksi), tel. 029 497 155 (på svenska)